

Årsplaner for arbeidslivsfag

Overordnet mål i lokal læreplan.

Undervisningen vil ta utgangspunkt i arbeidsområder knyttet til studietilbud i VGO innen naturbruk, tekniske yrker og håndverk.

Undervisningen er praktisk rettet med små og store arbeidsoppdrag som danner grunnlag for økt praktisk ferdighet, økt evne til å reflektere og vurdere eget og andres praktiske arbeid og økt kjennskap til materialer og verktøy. Holdninger til helse-miljø og sikkerhet er gjennomgående ferdighet. Vi arbeider med de grunnleggende ferdighetene ved å lese relevant tekst, skrive dokumentasjon, øke begrepsapparatet og innhente og bearbeide digital informasjon.

Elevene får periodeplaner som beskriver mål for de enkelte arbeidsoppdragene. Handlingsdelen i kompetansemålet blir særlig viktig.

Vurdering underveis tar utgangspunkt i utførelse av arbeidsoppdrag i form av veiledning og egenvurdering. Terminkarakter bygger på en helhetlig vurdering av elevens kompetanse innen de målene som er vektlagt i terminen.

Faget har ikke lærebok, men kildestoff vil bli brukt ved behov.

Arne O. Walbye

Fra K-06 Læreplanens kompetansemål

Tjenester og produkter

- planlegge, gjennomføre og vurdere arbeidsoppdrag etter kvalitetskrav
- beregne kostnader og forklare økonomiske forhold
- begrunne valg av og utnytte materiell, ressurser og råvarer
- bruke arbeidsteknikk, metoder, verktøy og utstyr tilpasset oppdraget
- ta vare på og vedlikeholde verktøy og utstyr
- bruke relevante faguttrykk knyttet til fagområdet
- forklare betydningen av entreprenørskap i aktuelle arbeidsoppdrag
- dokumentere og presentere eget arbeid ved hjelp av digitale verktøy

Yrkesliv og arbeidsliv

- definere og følge etiske retningslinjer knyttet til arbeidsoppdraget
- følge gjeldende bestemmelser for helse, miljø og sikkerhet
- holde orden på arbeidsplassen
- kommunisere og samarbeide med andre i en arbeidssituasjon
- yte service overfor kunder og brukere

Årsplan for arbeidslivsfag 8.trinn Skoleår 2016/17

Tidspunkt	Tema/aktivitet
aug-sept	Naturbruk: kroppsarbeid og arbeidsteknikk , samarbeid, egenvurdere arbeid
okt-nov	Naturbruk og håndverk: lettere skogsarbeid og ved, byggearbeid
des-	Håndverk: redskaper, arbeide med tre
des-feb	Tekniske/mekaniske yrker: konstruksjon med bevegelige deler, kastemaskin
mar-april	Håndverk: utvikle produkter for aktivitet i skolegården
april-juni	Naturbruk/håndverk: arbeidsoppdrag i forbindelse med oppføring av uteklasserommet eller skolekjøkkenhage

Justering av oppdragene kan komme.

Årsplan for arbeidslivsfag 9.trinn Skoleår 2016/17

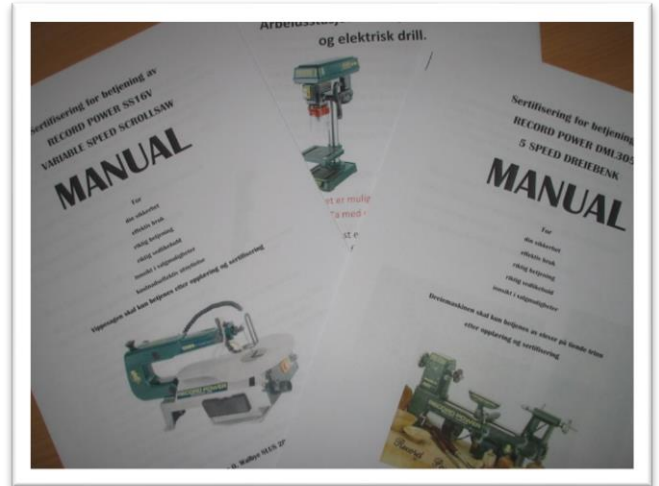
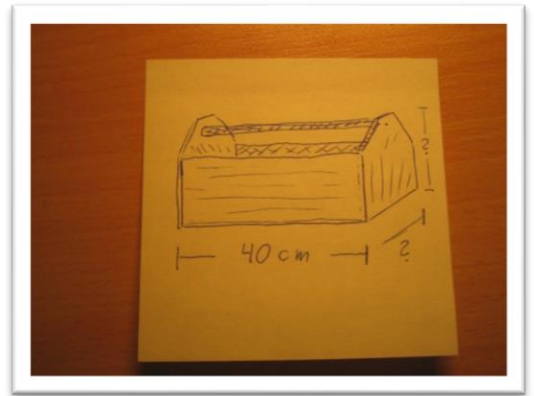
Tidspunkt	Tema/aktivitet
aug-sept	Naturbruk: aktiviteter i skolekjøkkenhagen, kroppsarbeid og arbeidsteknikk , samarbeid, egenverdere arbeid
okt-nov	Håndverk: Produsere dyrkingskasser og utvikle skolekjøkkenhagen
des-	Håndverk/teknikk: sertifisering til bruk av vippesagene.
des-feb	Håndverk/teknikk: Betjene vippesagene, planlegge, produsere og vurdere gjenstander i tre basert på vippesagene
mar-april	Naturbruk: oppal av planter og forberede dyrkefelt i skolekjøkkenhagen
april-juni	Naturbruk: arbeidsoppdrag i forbindelse med skolekjøkkenhagen eller uteklasserommet

Justering av oppdragene kan komme.

Årsplan for arbeidslivsfag 10.trinn Skoleår 2016/17

Tidspunkt	Tema/aktivitet
sept-nov	10-ukers egendefinert prosjekt I Individuell eller smågrupperarbeid der eleven ut fra interessefelt definerer et prosjekt for å utføre en tjeneste eller produsere. Vekt på planlegging, veiledning/samhandling, begreper, materialkunnskap, problemløsning og egenvurdering samt rapportering ved å føre individuell opplæringsbok.
jan-mai	10-ukers egendefinert prosjekt II Individuell eller smågrupperarbeid der eleven ut fra interessefelt definerer et prosjekt for å utføre en tjeneste eller produsere. Vekt på planlegging, veiledning/samhandling, begreper, materialkunnskap, problemløsning og egenvurdering samt rapportering ved å føre individuell opplæringsbok.
mai-jun	Forberede evt lokal eksamen I din eksamen skal du forberede deg slik at du kan presentere arbeidet du har drevet med dette skoleåret. Du bør få inn i presentasjonen et bredt utvalg av kompetansemål slik at du viser kunnskap og forståelse av mange sider i faget. Som en del av forberedelsene kan du lage modeller, legge fram arbeidseksempler, finne bilder eller lage arbeidstegninger. Eksamen vil prøve eleven i evnen til å forklare og samtale/reflektere rundt læremålene i faget. Eksamen kan gjerne være praktisk ved at eleven gjør, viser og forklarer deler av arbeidsoppgaven som grunnlag for en faglig samtale med faglærer og sensor.

Kompetansemål Handlingsdelen i målet	Kjennetegn, lokale vurderingskriterier		
Tjenester og produkter	lav	middels	høy
<ul style="list-style-type: none"> • planlegge, gjennomføre og vurdere arbeidsoppdrag etter kvalitetskrav • beregne kostnader og forklare økonomiske forhold • begrunne valg av og utnytte materiell, ressurser og råvarer • bruke arbeidsteknikk, metoder, verktøy og utstyr tilpasset oppdraget • ta vare på og vedlikeholde verktøy og utstyr • bruke relevante faguttrykk knyttet til fagområdet • forklare betydningen av entreprenørskap i aktuelle arbeidsoppdrag • dokumentere og presentere eget arbeid ved hjelp av digitale verktøy 	<p>Eleven må ha mye støtte for å få til handlingene i kompetansemålene.</p> <p>Mangler evne til helhetlige løsninger i planlegging og det praktiske arbeidet. Åpenbare mangler i utført kvalitet.</p> <p>Eleven prøver, men utvikler ikke ny erfaring som kan brukes på nytt i tilsvarende oppdrag.</p> <p>Svake og mangelfulle forklaringer og dokumentasjon av eget arbeid, stever med å tilegne seg begreper.</p>	<p>Eleven forstår og utfører handlingene i de ulike oppdrag tilfredsstillende med hensyn til alle underpunkter i kompetansemålene</p>	<p>Høy evne til å handle selvstendig.</p> <p>Eleven finner løsninger og utvikler metoder på en selvstendig måte. Viser også gode ferdigheter, stor presisjon og effektivitet i arbeidsoppdrag.</p> <p>Høy grad av egenrefleksjon, med hensyn til alle underpunkter i kompetansemålene.</p> <p>Eleven bruker et nyansert og rikt språk og begrepsapparat i samtale og dokumentasjon.</p>
Yrkesliv og arbeidsliv	lav	middels	høy
<ul style="list-style-type: none"> • definere og følge etiske retningslinjer knyttet til arbeidsoppdraget • følge gjeldende bestemmelser for helse, miljø og sikkerhet • holde orden på arbeidsplassen • kommunisere og samarbeide med andre i en arbeidssituasjon • yte service overfor kunder og brukere 	<p>Eleven handler lite etter retningslinjer eller etiske normer. Arbeidsprosesser må i stor grad etterkontrolleres og følges opp av leder. Liten evne til å holde orden. Skaper dårlig arbeidsmiljø. Tar i liten grad andres perspektiv med tanke på kommunikasjon eller service.</p>	<p>Eleven handler og følger etablerte rutiner og bidrar på en positiv måte til arbeidsmiljø innad i gruppa og i møte med andre i service, tjenesteyting eller produksjon. Eleven formulerer meninger og synspunkter i samtale og skriftlig arbeid med tema fra kompetansemålene.</p>	<p>Eleven handler aktivt og forme arbeidsmiljøet på en positiv måte ved sin væremåte og gjennom samspill med andre. Eleven tar aktivt initiativ til å forbedre og finne løsninger som tjener både arbeidsmiljøet og bidrar til at produksjonen eller tjenesten utføres med høyest mulig kvalitet.</p>

Arbeidslivsfasen

